במ א מיי׳ פ״ו מהלכות

סמג עשין פב טוש"ע חו"מ

סמג עשין פנ טושייע חויית סי' רמו סעיף א: ל ב ג מיי׳ שם טושייע שם

:סעיף

סעיף ב:
הלא ד ה ו מיי שם פי״ל
הלכה א סמג שם
טוש״ע שם סעיף ג:
לב ז מיי פ״ע מהלכות
נדרים הלי כג סמג

לאוין רמב טוש"ע יו"ד סי

לג ח טי מיי פייט מהלי נחלות הלי ב ג ועיין

בהשגות ובמ"מ סמג עשין לו

טוש"ע ח"מ סי' רפו סעיף ה':

רבינו גרשום

לוג אחד בס׳ עשרון נבללין בס״א אין נבללין: לכתחלה לא יצא. והא הכא כיון דאמר הרי עלי מנחה להביא

בשני כלים ומשמע דכולן

בשני כלים ומשמע דכודן אין מחזיקין בכלי אחד ויתן חציין בכלי אחד וחציין בכלי אחר ואפ״ה לא יצא לכתחלה אלא א״כ הביא ס׳ בכלי אחד הכא נמי

להיכא דאמר סתם נכסיי לך

להיכא דאמר סתם נכסיי קך
ולבניך אמאי תטול פלגא
ותיובתא דרב יוסף: הכי
השתא התם. כיון דאמר
הרי עלי מנחה עשרון
להביא בשני כלים משום

קרבן גדול איכוין ואילו אפשר להביא כולן בכלי שרת אחת כך היתה רצונו והאי דקאמר בשני כלים

כו'. בשדה. דאמר מעלינן ליה כנכסי דבי מריון: ענין. דאמר מענין לענין d

ינרן. ואמו מענין לענין לא ומחצה הכא. דשדר פסקי שיראין לביתיה. חתיכות של מעיל לאנשי ביתו ולא

היה לו אשה. מה שיש בהם הראוי לבנים לבנים

בוום זוו אוי קבנים קבנים כו': לכלתיה שדר. שמכבד אדם כלתו משום חביבות בנו: לברא יחידא בניי אי

לא. או דלמא לתרויהון

בשוה: ובני דן חושים. דאפי׳ לחד ברא קרי בניי: שהיו מרובים כחושים של

לו כאותן שרטוטין של קנים

שיש בקנים שהן ארוכות.

. ואית דאמרי כחושים של

ואית דאמרי כחושים של קנים כעלים של קנה שהן קליפות הרבה זו ע"ג זו: מותר בבני בנים. דלא נקראו בני בנים: פים'

. הניח בנים גדולים וקטנים. . והניח להם נכסים: השביחו

ודולני את הורתני שלהחו

עצמן השביחו האחרים השבח לאמצע הוא שעדיין

, לא חלקו את נכסיהן. אבל אם אמרו הגדולים

הרי אנו עושין ומשביחין

. לעצמנו ואוכלין השבח

לעצמן: לא שנו. רהשביחו לאמצע: אלא ששבחו

יאכובכ. נכסים מחמת נכסים. שנפלו

מתפוסת הבית ושכרו פועלין להשביחן אבל

שבחו מחמת עצמם שהם

שבחו מוומוג עצמם שחם שבחו וחפרו משלהן אין השבח לאמצע אלא לעצמן:

איני. דאם השביח מחמת עצמן אין השכר לאמצע:

והאמר ר' חנינא אפי' לא

ל"ל שעסוקין באוחו ענין לעיל דף קיד.

קמג:

הרי זה שפירש מאה עשרון בשני כלים כגון זה שאמר לך ולבנייך ולא קחני חמשים בכלי (h) וחמשים בכלי אלא דיעבד אבל לכתחלה לא אלא מביא ששים בכלי אחד וארבעים בכלי אחד וקשיא

לרב יוסף דאמר מחלה: ופריק הסם אנן סהדי דלקרבן גדול קא

מכוין. לאתויי בכלי אחד והאי דהאמר

שני כלים ולא קאמר מאה עשרון

להביא בכלי אחד משום דידע דלא

אפשר לאתויי בכלי אחד יותר מששים

עשרון דתנן בפרק המנחות והנסכים

(מנחות דף קג:) מתנדב אדם מנחה

א"ר שמעון והלא אלו לכבשים ואלו

לפרים ואינן נבללין זה עם זה אלא

עד ששים יכולין לבלול כו': והלכחה

כוותיה דרב יוסף בשדה כו'. משום

דבכולי גמרא רבה ורב יוסף הלכתא

כרבה זי אינטריך למימר דהלכתא כרב

יוסף בהני תלת: בשדה. בפרק

השותפין (לעיל דף יב:) גבי ההוא

גברא דובן ארעא אמלרא דבי נשא

ותלת מילי קאמר רב יוסף התם:

ענין. בפרק יש נוחליןם קנין אימתי

חוזר רב יוסף אמר כל זמן שעסוקים

באותו ענין. ואית דגרם קנין: ומחלה.

היינו הך דא"ר יוסף קנאי פלגא:

פיסקי דשירחי. חתיכות מעיל וסתם

שלח לחלק לבני ביתו: הראוין לבנים.

מלבושי זכר: לכלסיה שדר. ולא

לבנותיו ודוקא דאינסיבא בנתיה

שאינה מוטלת עליו. כי ירושלמי בפ׳

שני דייני גזירותי מי ששלח למדינת

הים ואמר יתנו אלו לבניו בנותיו

בכלל ואם בשעת מיתה אמר אלו

לבניי אין הבנות בכלל: ההוא דאמר

להו. בשעת מיתה: נכסיי לבניי.

ולא היה לו אלא בן אחד זכר וגם

בנות היו לו ובעי גמרא מי קרו

אינשי לברא יחידאה בניי לשון רבים

וא"כ כל נכסיו נתן לבנו ואין הבנות

בכלל או לא ויחלקו הבנות עמו: ובני

דן חושים. חלמה בן החד קרי לשון

רבים: כחושים של קנה. שגדלים

הרבה ביחד בלע"ז טרוק"ש. אי נמי

עלי קנים או קשרי הקנים קרוין

כן: וכר כרת. בן של אומו בן או

של אחר שמת: מי קרו אינשי לבר

ברא ברא. ולפיכך אמר נכסיי לבניי

הבית: השביחו לאמלע. ויטלו קטנים כגדולים וכדמפרש בגמרא

ששבחו הנכסים מחמת נכסים: ואם אמרו. גדולים לקטנים בפני

עדים או אמרו לבית דין או בלבור ראו מה שהניח לנו אבא

ומזומנים אנו לחלוק ומה שנשביח נשביח מחלקנו ונתעללו ב"ד

לחלוק או השביחו לעלמן: וכן האשה. שמת בעלה. ובגמרא [קמד.] מוקי

לה בחשה יורשת: וחם חמרה רחו מה שהניח לי בעלי הריני עושה

ואוכלם (נ) השביחה לעלמה. והוא דלא שקלה מזוני דאי שקלה

מזוני לא דתנן אלמנה נזונת מנכסי יתומין ומעשה ידיה שלהן

(כתובות דף נה:): גבו' לא שנו. דהשביחו לאמלע: אלא ששבחו

נכסים מחמת נכסים. לא טרחו ולא הוליאו משלהם כלום אלא מנכסי אביהן שכרו פועלים והשביחו הנכסים: מחמת עלמן.

שחפרו ונטעו ושכרו משלהם ולא משל אביהם אז השבח לעצמן:

לעיל דף קיד:, ב) רש"ל מ"ו, ג) בבא מליעא לט:,

(ו"א, ג) בכח (וניעה לט., ד) [גיטין עד:], ה) [לעיל קיד.], ה) [כתובות פי"ג סוה"א], ה) רש"ל,

תורה אור השלם

בראשית מו כג

1 ובני דו חשים:

:2 וֹבְנֵי פַלוּא אֵלִיאָב

אם הביא דיעבד אין לכתחלה לא. תימה לר"י דמאי קשיא ליה וכי אין פשוט לו באומר נכסי לשני בני אדם שיהיו שוים

> יוסף דנוטלת מחלה א"כ ה"נ אע"פ שמסברא יש לנו לומר דלקרבן גדול קא מכוין לא היה לנו ללכת אחר הסנרא: תא שמע ובני דן חושים. וא"ת דכיון דקרו אינשי לברא בניי א"כ למה הולרך לומר נכסיי לבניי פשיטא שהוא לבנו וי"ל דאלטריך שאם מנא דייתיקי או מתנה שלא יהיה נה כלוםב: ישהין לו בנים כחושים של קנה. ואע"פ שכשירד למצרים עדיין לא היו לו בנים כל כך מ"מ נקרא כן על שם העתיד כדדריש חשר שם שמות אל תקרי שמות אלא

שכר טרחו עם היליאה או יוןשותף דהוי כיורד ברשות ונוטל כארים היינו משום] דיכולים להרויח זה כמו זה ולא מחלי אבל הכא אם הגדולים לא ירויחו (ס) הקטנים לא ירויחו בהם וכן לריך לומר באחי דרב ספרא דקטנים היו ולא היו יכולין להרויח

ומחלי ליה הקטנים והא דאמר בריש אלו מליאות (שם דף כב:) גבי תמרי דזיקא דיתמי לאו בני מחילה נינהו הכא דאין מפסידין ולא בא בידם הריוח מחלי שפיר: (י בתוםפתא גרםינן אם אמרו יתומים [בפני ב"ר] ראו מה שהניח כו'. ולא ידע ר"י אמאי נקט גני בנים בפני ב"ד אי משום דגלי אדעתיה דלא מחל להם אפי' בפני עדים נמי גלי דעתיה ושמא להכי לריך בפני ב"ד כדי שיתעלמו בדבר לחקן להם שיטריח בשבילם ומדלא חקנו להם ודאי לא מלאו להם תקנה לחלק ומחלו הכל ורב ספרא נמי ידוע היה לב"ד אף על

השביהן לעצמן. ואע"ג דנהמפקיד (שם דף מ. ושם) בעובדא

דהא אין מורידין קרוב לנכסי קטן השבח לאמצע הכא לית לן למימר הכי דהתם איכא למיחש שמא יחזיק הקרוב בנכסי קטן שאינו כאן אבל הכא ליכא למיחש שהקטנים עם הגדולים ביחד אין יכולין להחזיק זה על זה ו: לא שנו אלא ששבחו נכסים מחמת נבסים. פירש בקונטרס שלא טרחו ולא הוליאו משלהם כלום אלא מנכסי אביהם שכרו פועלים ומחמת עלמם היינו שכרו פועלים משלהם ח משמע שרצה לומר דטעמא דכיון דשכרו משל אביהם הוי לאמצע

ואפי׳ הכי במנחה לכתחלה לא א וא״כ ע״כ משום דלקרבן גדול קא מכוין ואור״י דהכי פריך דהא סברא היא שלא תטול אשתו אלא

כאחד מן הבנים ואפ״ה קאמר רב שמות (ברכות דף ו:): והשביחן גדולים השכח לאמצע. פירש ריב"ם דה"ה

גדולים וגדולים אלא אורחא דמילתא נקט ולא דמי ליורד לתוך שדה של חבירו ונטעה שלא ברשוח^{ג (ד)} ואוז לשותף שהוא כיורד ברשות דשותף אינו מוחל טרחו לחברו אבל אחין מחלי אהדדי: ראם אמר ראו מה שהניח בו'. פירש רבינו שמואל ראו מה הניח לנו אבינו ומזומנים אנו לחלוק ומה שנשביח נשביח מחלהנו משמע שרולה לומר שחינו משביח אלא מחלקו המגיעו ואין לו אלא שבח המגיע לחלקו ואין נראה מדאמר רב ספרא שבק אבוה זוזי שקלינהו רב ספרא משמע דשקלינהו לכולהו ועוד אם לא לקח אלא המגיע לחלקו מה היה יכול לתבעו הא אמר באיזהו נשך (ב"מ דף סט. ושם) דווזי כמאן דפליגי דמי ועוד כשיחלקו אם מגיע חלק האחד לחלקו אם כן נמצא שלא היה השבח שלו על כן נראה לר"י כפירוש ריב"ם דשבח שהשביח מכל הנכסים הוי שלו ולא דמי ליורד לתוך שדה של חבירו שלא ברשות שאין לו אלא

פי שלא אמר ומיהו רשב"ם פי׳ דה"ה בפני עדים ה:

דמרי בר איסק אמרינן דכיון דשלא ברשות נחת

ר' חנינא אפילו לא הניח להם אביהם אלא אודייני ולהכי כיון דגברא רבה הוא ולא שבק גירסי׳ וטרח לאחריני אע״פ שלא אמר ראו כאילו אמר ראו לשון רבים ויחלקו ביניהם או לא קרו ליה ברא והאי דקאמר לשון רבים היינו כדאמרן לעיל ובני פלוא אליאב: מוחר בבני בנים. אבל לענין פריה ורביה חשיבי כבנים בפרק הבא על יבמתו (יבמות דף סב:): בותני' השכיחו הגדולים את הנכסים. סתם בעודן בתפוסת

ואם הביא חמשים בכלי אחד וחמשים בכלי אחר יצא אם הביא אין לכתחלה לא ואי םלקא דעתך כל כי האי גוונא פלגא ופלגא הוא אפילו לכתחלה נמי הכי השתא התם אנן סהדי דהאי גברא מעיקרא לקרכן גדול קא מכוין והאי דקאמר בשני כלים דידע דלא אפשר לאתויי בכלי אחד כמה דאפשר לאיתויי מייתינן #והלכתא כוותיה דרב יוסף בשרה ענין ומחצה ההוא דשרר פיסקי דשיראי לביתיה אמר רבי אמי הראויין לבנים לבנים ראויין לבנות לבנות ולא אמרן אלא דלית ליה כלתא אבל אית ליה כלתא בלכלתיה שדר ואי בנתיה לא נסיבן גלא שבק בנתיה ומשדר לכלתיה ההוא דאמר להו נכסיי לבניי יהוה ליה ברא וברתא מי יקרו אינשי לברא בניי יֹ(וֹלְסלוֹקִי לברתא מעישור קאתי) או דלמא לא קרו אינשי לברא בניי ולמושכה לברתא במתנה קאתי אמר אביי הת"ש יובני דן חושים א"ל רבא דלמא כדתנא דבי חזקיה שהיו מרובין כחושים של קנה אלא אמר רבא יובני פלוא אליאב רב יוֹםף אמר יוֹבני איתן עזריה ההוא דאמר להו נכסאי לבנאי הוה ליה ברא ובר ברא קרו אינשי לבר ברא או לא רב חביבא אמר קרו אינשי לבר ברא ברא מר בר רב אשי אמר ילא קרו אינשי לבר ברא ברא תניא כוותיה דמר בר רב אשי יהמודר הנאה מכנים מותר בכני בנים: מתני' מחניח בנים גדולים וקטנים השביחו גדולים את הנכסים השביחו לאמצע אם אמרו ראו מה שהניח אבא הרי אנו עושין ואוכלים השביחו לעצמן יוכן האשה שהשביחה את הנכסים השביחה לאמצע אם אמרה ראו מה שהניח לי בעלי הרי אני עושה ואוכלת השביחה לעצמה: גמ' אמר רב חביבא בריה דרב יוסף בריה דרבא משמיה דרבא לא שנו אלא ששבחו נכסים מחמת נכסים אבל שבחו נכסים מחמת עצמן השביחו לעצמן איני והא אמר

במדבר כו זו זְרַיָה: זברי הימים א ב ח של ששים עשרון ומביה בכלי החד ואם אמר הרי עלי ס"א מביא ס" **→**)⊕(~~<~~ גליון הש"ם בכלי אחד ואחד בכלי אחד שכן . גמרא הו"ל ברא וברתא. עי' בתשובת ב"י בדיני כתובה הלבור מביאין ביום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ששים ואחד מי א׳: דיו ליחיד שיהא פחות מן הלבור אחד

הגהות הב"ח

(ל) רשב"ם ד"ה (נע"ל) האומר וכו' בכלי אחד וחמשים בכלי אחד אלא דיעבד: (ב) ד"ה לכלתיה וכו׳ ירושלמי. נ״ב גם הרי״ף הביאו: (ג) ד״ה ואם אמרה וכו׳ השביחה לעצמה. נ״ב כשב"ם ז"ל לשיטתו אזיל טפירט בגנו למטם יורטע כגון שנשא ראובן כוי דלפי זה הא דתנן אם אמרה ראו כו׳ לאו באשה יורשת קמיירי אלא מילמא באנפי נפשה היא והכי פירושו ואלמנה שאמרה והכי פירושו ואלמנה שאמרה בב"ד ראו כו' ומיירי בהניח לה נכסים מועטים ואמרה ראו מה שהניח לי כו׳ אפי׳ השביחה אלף ככר השביחה לעלמה והיינו דוקא ישפיתו לפננטי וישים דוקם דלח שקלה מזוני כו' אבל באשה יורשת ודאי כשפירשה השביחה לעלמה אע״פ שנזונת מתפוסת הבית ומה שלא פי׳ נתפוסת הפים ותום שנת פרי רשב"ם דהך בבא מיירי נמי באשה יורשת היינו משום דתני ראו מה שהניח לי בעלי וכמו שהקשו החוספות: (ד) תום' ד"ה והשביחו וכו' שלא ברשות ולא לשותף: במו כל של ולא מון הקטנים לא ירוחו. נ"ב עיין באשר"י שנחן טעם גם לגדולים וגדולים: (ו) ד"ה בתוספות ר"ח גרסינן אם אמרו נפני נ"ד כאו מה כצ"ל:

> לעזי רש"י טרוקי"ש. אשכולות.

מוסף תוספות

י. א. דהא כלים כשני פרטים הם. ריטנ״ל. ב. ופי׳ו וום. לשפ לו. ב. נפין דילמא כתב נכסיו דייתיקי לאחר והשתא הדר ביה וכו', ואפי' בבריא שכתב כן, אפשר שכתב נכסיו . לאחר מתנת בריא בתנאי אם לא יחזור בו. רשנ״ח. רא יוווו בו. [ד]שמין לו זשביח וידו התחתונה. למכ"ן. ד. שהם נוטלים בשדה שאינה נוטלים בשדה שאינה עשויה ליטע כשדה העשויה ליטע ליטנ״ה. ה. דתנא דתוספתא וירושלמי לאו דוקא נקט ב״ד. שס. 1. ויאמר שהן שלו. שס. T. דכשהן ניזונין על שלחז אחד אפיי גדוליה על שלחן אחו אפייגודלים וגדולים אין מחזיקין זה על זה. עס. ח. דכמאן דאתנו רמי, שאין אדם עשר להוציא הוצאות משלו לאחרים. למכ"ז.

אודייוי